

DEN NORSKE KIRKE
Ringsaker kirkelige fellesråd

**Innkalling
og
sakspapirer
Ringsaker kirkelige fellesråd
15. desember 2020**

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Innkalling til møte

Du innkalles med dette til møte i

Utvalg Ringsaker kirkelige fellesråd

Møtedato 15.12.2020

Møtetid kl. 15.00

Møtested Moelv kirkesenter møterom 2 Storgata 98 b - Moelv.

Meld fra om eventuelt forfall. Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Innkalte:

Kjell Skaugen (Nes) (Leder), Gro Medlien (Åsmarka) (Nestleder), Sverre Finstad(Ringsaker) , Britt Hovland(Brumunddal/ Veldre) , Hilde Mari Åsrud (Furnes) Mausethagen , Simen Mæhlum (Brøttum) , Atle Strand(Kommunens repr.) , Gerd Th. Christensen (Prost, Biskopens repr.)

Sakliste

Meldingssaker

000031 Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Orientering om status

000032 Personalsituasjonen

000033 Kirkevedlikehold

000034 Gravplassene

000035 Mediesaker

000036 Bispevisitas 2021

Prost og kirkeverge orienterer i møte og gjennomgår foreløpig program

Vedtakssaker

Sak 022/20 Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 17.11.2020

Sak 023/20 Endring i gravplassvedtekter 2020

Sak 024/20 Prosjektrapport og regnskap, istandsetting av Ringsaker kirke

Sak 025/20 Ringsaker kirke - brannsikring - utsatt frist for ferdigstiling (Do

Sak 026/20 Spørsmål fra Brumunddal/ Veldre menighetsråd

Vel møtt!

11.12.2020

Kjell Skaugen (Nes)

Leder

Adresse:
Postboks 195

Telefon
Tlf: 62 33 07 70

E-post/Internett:
<<EpostSender>>
www.kirken-ringsaker.no

Bankkonto / Org.nr.:
1810.13.25349
<<SenderOrgNr>>

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato:	11.12.2020
Arkivsak	20/00039
Dokumentnummer:	20/00039-001
Arkivkode:	012.2
Saksbehandler:	Kai Ove Berg

Saksnr	Sak	Møtedato
022/20	Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 17.11.2020	15.12.2020

Vedlegg:

Vedlegg 1

Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 17.11.2020

Fakta:

Ved en inkurie ble det lagt til grunn at den varslede reduksjonen til driftsrammen på kr. 500 000 måtte salderes i forhold til foreslått tilskuddsramme på kr 20.419.000 fra kommunen.

I kirkevergens forlag til budsjettopplegg for 2021 med foreslått driftstilskudd på kr 20.419.000 er det allerede innarbeidet en saldering på kr 300.000.

Budsjettet må salderes med kr 200.000, og bør legges til grunn for vedtak i sak 021/20. Protokollen endres ikke.

Vurdering:

Forslag til vedtak

Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 17.11.2020 godkjennes.

Møtebehandling

Vedtak

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Vedlegg 1

Møtebok for Ringsaker kirkelige fellesråd

Møtedato: 17.11.2020
Møtetid: kl. 15.00
Møtested: Møtet ble gjennomført på teams.

Tilstede:

Kjell Skaugen (Nes), Gro Medlien (Åsmarka), Sverre Finstad (Ringsaker), Hilde Mari Åsrud Mausesthaugen (Furnes), Simen Mæhlum (Brøttum), Ivar Bae (Brumunddal/ Veldre), Gerd Th. Christensen (Prost, Biskopens repr.), Atle Strand (Kommunens repr.).

Meldt forfall:

Britt Hovland (Brumunddal/ Veldre).

Saker

Sak 000023	Personalsituasjonen
Sak 000024	Kirkevedlikehold
Sak 000025	Gravplassene
Sak 000026	Utvidelse av gravplassen på Ringsaker, orientering om status og fremdrift.
Sak 000027	Gravlykter - hvordan kirken kan bidra til at det ikke spres farlige gjenstander av metall ved bruk
Sak 000028	Nytt orgel i Ringsaker kirke, orientering om status
Sak 000029	Korona
Sak 000030	Utlyste tilskuddsordninger
Sak 019/20	Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 14.09.2020

Vedtak:

Sak 020/20 **Prosjektrapport og regnskap Stavsjø kirke Istandsetting tårntak - Ringsaker kirkelige fellesråd.**

Vedtak:

Prosjektrapport og prosjektrengnskap - Stavsjø kirke Istandsetting tårntak, Ringsaker kirkelige fellesråd tas til orientering, og vil inngå i regnskapet for 2020.

Sak 021/20 **Budsjett og økonomiplan Ringsaker kirkelige fellesråd 2021-2024**

Vedtak:

1. Rammene for budsjett og økonomiplan 2021-2024, slik det fremkommer i saken og vedleggene, tas til orientering.
2. Fellesrådet ber kirkevergen legge frem et justert forslag til budsjett til neste møte i desember. Ytterligere saldering i tråd med rammene varslet i rådmannens forslag til

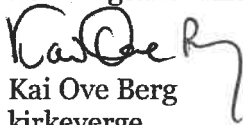
DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

budsjett og økonomiplan 2021-2024, 13.11.2020, søkes dekket inn over driften uten bruk av avsetninger.

3. Endelig forslag til vedtak i saken fremmes i januarmøtet.

For Ringsaker kirkelige fellesråd

Kai Ove Berg
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato:	11.12.2020
Arkivsak	20/00038
Dokumentnummer:	20/00038-001
Arkivkode:	55
Saksbehandler:	Mari Elise Bergli

Saksnr	Sak	Møtedato
023/20	Endring i gravplassvedtekter 2020	15.12.2020

Vedlegg:

Vedlegg 1	Gravplassvedtekter 2020
Vedlegg 2	Gravplassvedtekter 2015
Vedlegg 3	Utdrag fra Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (Gravferdsloven) § 21.

Fakta:

Alle fellesråd skal ha vedtekter for sine gravplasser.

I Ringsaker ble vedtekter etablert i 1999 jmf. Lov av 7 juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) §21.

Etter flere endringer i gravplasslovgivningen samt ny navnet minnelund i Brumunddal ble vedtektene sist revidert i 2015.

Endringer 2020:

§3.1 Minnelunder

Det er i løpet av 2018 - 2020 utarbeidet navnet minnelund på fire av våre gravplasser

- Furnes
- Åsmarka
- Helgøya
- Brøttum

Minnelundene har samme utførelse som navnet minnelund i Brumunddal og samme type metallskilt/navneplate settes opp på minnestein. Størrelsen ved ett navn er 20x6 cm og ved to navn 20x9 cm.

Minnelundene er tatt inn i vedtektene under §3.1 Minnelunder

§4 Grav og gravminne

er det presisert at gravplassbetjeningen har anledning til å flytte eller legge ned gravminne som det er fare for skal velte.

§4.1 (ny) vedr urnenedsettelse.

§8 Bårerom

er det endret i tekst da det i hovedsak ikke er gravplassbetjeningen som står for syning i bårerom.

Når fellesrådet har gjort sitt vedtak skal vedtektene sendes til Hamar bispedømmeråd for godkjenning

Vurdering:

Gravplassforvaltningen i Ringsaker mener de foreslåtte endringene ivaretar fellesrådets ansvar for å ha vedtekter ved gravplassene jmfør gravferdsloven §21.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Forslag til vedtak

1. Forslag til endring i gravplassvedtekter godkjennes slik det fremkommer i saken.
2. Vedtektene oversendes Hamar bispedømmeråd for godkjenning.

Møtebehandling

Vedtak

Vedtekter for gravplassene i Ringsaker kommune

Ringsaker kirkegård, Åsmarka kirkegård, Brøttum kirkegård, Mesnali kirkegård, Brumunddal kirkegård, Veldre kirkegård, Furnes kirkegård, Stavsjo kirkegård, Nes kirkegård, Helgøya kirkegård.

Jfr. lov av 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) § 21.

§1 Gravplasstilhørighet

Avdøde personer innen kommunen kan gravlegges på hvilken som helst av gravplassene i kommunen. De har rett til fri grav så fremt graven blir tilvist. Dette gjelder også selv om avdøde på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i en annen kommune mot slutten av livet.

Avdøde personer fra andre kommuner kan gravlegges i kommunen mot at kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav betales.

§2 Fredningstid og festetid

Fredningstid for urnegraver og kistegraver er 20 år med unntak av gravplassene på Stavsjø som har 25 år og Åsmarka som har 30 år. Etter fredningstiden kan en grav festes (leies) for 10 år om gangen mot at det betales festeavgift.

§3 Feste (leie) av grav

Når kistegrav tas i bruk er det anledning til å reservere en grav ved siden av.

To eller flere kistegraver utgjør ett gravsted. Den graven som tas først i bruk i ett gravsted er fri grav (uten festeavgift) i fredningstiden. Det må betales festeavgift for den reservegraven på gravstedet, også etter at denne er tatt i bruk.

Etter søknad til *gravplassforvaltningen* kan inntil to ekstra graver festes i tillegg når behovet tilsier det.

Det gis anledning til å sette ned urner i tidligere brukt kistegrav. Det er plass til 8 urner i en kistegrav.

Ved bruk av særskilt urnegrav kan det ikke festes grav ved siden av. I en slik grav er det plass til 4 urner.

Når festetiden (leietiden) er ute kan gravstedet festes for nye 10 år.

Når det er gått 60 år etter siste gravlegging, kan festet ikke fornyes uten etter spesielt samtykke fra gravferdsmyndigheten.

I god tid før festetiden er ute skal festeren varsles. Er festet ikke fornyet innen seks måneder etter forfall, faller gravstedet tilbake til gravplassen. Det er festerens ansvar å fjerne gravsteinen. *Gravplassforvaltningen* kan utføre dette mot en avgift.

Det er tillatt å gravlegge i to nivåer «dobbeltdybde» der grunnen er tilstrekkelig drenert.

Ingen kan gravlegges i festet gravsted uten festerens samtykke. Dersom slik samtykke ikke kan innhentes, kan gravferdsmyndigheten ta avgjørelse om gravlegging.

Fester plikter å melde adresseforandring.

3.1 Minnelunder

Det finnes to typer minnelunder, betegnes som *Anonym minnelund* og *Navnet minnelund*. Navnet minnelund og anonyme minnelunder finnes på flere av gravplassene.

Anonyme minnelunder består av anonyme urnegraver hvor gravens plassering kun er kjent av *gravplassforvaltningen*. Navn på den gravlagte kan ikke settes opp.

Navnet minnelund er opprettet på gravplassen i Brumunddal, Furnes, Helgøya, Åsmarka og Brøttum. I navnet minnelund er avdødes navn og gravens plassering kjent. Avdødes navn, fødselsår og dødsår gjøres kjent på felles minnesmerke. I navnet minnelund besørger *gravplassforvaltningen* minnesmerke og navneplate etter gjeldende regler. For dette betales en engangsavgift etter en sats bestemt av *gravplassforvaltningen*.

I navnet minnelund kan det reserveres plass i gravfelt. Avgift for en reservert plass faktureres fra reserveringsdato. Navneplate, minnesmerke og stell faktureres fra det tidspunkt graven tas i bruk.

Utforming, beplantning og stell av minnelunder er gravferdsmyndigheten sitt ansvar. Det er ikke tillat for pårørende å foreta beplantning på minnelundene. Blomster, lys og kranser som bringes med, skal settes på dertil anlagt sted. Fredningstid gjelder i minnelund som for graver for øvrig.

§4 Grav og gravminne

Gravplassbetjeningen vil besørge graven planert og tilsådd etter gravlegging. Montering av gravminne kan tidligst skje når terrenget er stabilisert etter gravlegging av kiste. I mellomtiden ordner gravplassbetjeningen med midlertidig merking.

Et gravminne ved en grav som er regulert til kistegrav kan ha maksimumsmål på 150 cm (høyde) og 85 cm (bredde).

Et gravminne ved en grav som er regulert til urnegrav kan ha maksimumsmål på 80 cm (høyde) og 75 cm (bredde). Unntaket er på den nye delen av Brumunddal kirkegård urnefelt Nu og Ou hvor maksimumsmål er 60 cm (høyde) og 60 cm (bredde).

Stående gravminne skal festes forsvarlig til fundament i stein.

Gravplassforvaltningen skal godkjenne gravminne og fundament før det settes opp på gravplassen. Gravminne skal monteres på anvist plass.

Den som står som fester for graven eier gravminnet og har ansvar for dette. Tekst, bilder, dekor og symbolbruk som er påmontert gravminnet skal være sømmelige. Til gravminner og fast tilbehør kan bare brukes materialer som tåler de påkjenninger det utsettes for av klimaet og ved vanlig drift og vedlikehold av gravplassen.

Fester har ansvaret for sikring, oppretting (f.eks. ved tele), og fastbolting av gravminnet. Av praktiske og sikkerhetsmessige grunner har gravplassbetjeningen anledning til midlertidig å flytte eller legge ned gravminne i nærheten av grav som skal åpnes og hvis det er fare for at gravminnet kan velte.

Gravplassforvaltningen har ikke ansvar for gravminner og dekorgjenstander som blir skadet eller ødelagt ved naturhendinger, hærverk eller tyveri.

§4.1 Urner

Urner kan bare gravsettes når gravplassforvaltningen eller den som forvaltningen bemyndiger er til stede.

§5 Plantefelt

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken omkring.

Det må ikke være bredere enn gravminnets bredde. Det kan ikke stikke lengre fram enn 60 cm, målt fra gravminnets bakkant. Det kan ikke plantes vekster som vil overstige gravminnets høyde eller går ut over plantefeltet. Det er ikke anledning til å bruke faste dekorgjenstander i plantefeltet. Løse dekorgjenstander skal fjernes etter bruk. Beplantning eller dekorering som bryter med dette kan bli fjernet uten forhåndsvarsel.

Det er anledning til å ramme inn plantefeltet med en delt natursteinkant som flukter med terrenget omkring. *Gravplassforvaltningen* har ikke noe økonomisk ansvar for erstatning om slik kantstein blir skadet ved normal gravplassdrift.

Dersom det ikke er aktuelt å ha plantefelt, skal det være gressbakke på alle sider av gravminnet.

§6 Plantemateriale

Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller ved pynting av grav og som ender som avfall, skal i sin helhet være komposterbart.

§7 Stell av grav

Fester/ansvarshavende har rett og plikt til å stelle den grav vedkommende har ansvar for. Plantefelt som ikke beplantes eller stelles skal tilsåes av den ansvarlige eller bli tilsådd av gravplassbetjeningen.

Gravplassforvaltningen tilbyr egne gravstellavtaler. I tillegg kan andre (etter avtale med gravplassforvaltningen) tilby denne tjenesten på gravplassene.

§8 Bårerom

Bårerom disponeres av gravplassforvaltningen og Begravelsesbyråene og skal bare brukes til oppbevaring av døde i tida frem til gravferden. Ingen har adgang uten etter tillatelse. Syning kan bare finne sted etter samtykke fra den som sørger for gravferden.

§9 Næringsvirksomhet

Næringsdrivende som ønsker å drive virksomhet på gravplassen skal innhente tillatelse fra *gravplassforvaltningen*. Virksomheten må skje i forståelse med gravplassbetjeningen og etter de regler som gjelder. Slik virksomhet kan bare omfatte montering og vedlikehold av gravminner, planting og stell av graver.

§ 10 Ro og orden.

Gravplassfreden må ikke forstyrres. Bruk av kjøretøy som ikke brukes i driften av gravplassen er ikke tillatt. Kirkevergen kan gi dispensasjon for kjøring på gravplassen. Sykling er ikke tillatt og hunder skal leies i bånd.

Vedtekter for gravplassene i Ringsaker kommune

VEDTEKTER FOR GRAVPLASSENE I RINGSAKER KOMMUNE

Jfr. lov av 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) § 21.

Vedtatt av Ringsaker kirkelige fellesråd (gravplassforvaltningen) 26. februar 2015.

Godkjent av Hamar bispedømmeråd 20. mars 2015.

§1 Gravplasstilhørighet

Avdøde personer innen kommunen kan gravlegges på hvilken som helst av gravplassene i kommunen. De har rett til fri grav så fremt graven blir tilvist. Dette gjelder også selv om avdøde på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i en annen kommune mot slutten av livet.

Avdøde personer fra andre kommuner kan gravlegges i kommunen mot at kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav betales.

§2 Fredningstid og festetid

Fredningstid for urnegraver og kistegraver er 20 år med unntak av gravplassene på Stavsjø som har 25 år og Åsmarka som har 30 år. Etter fredningstiden kan en grav festes (leies) for 10 år i gangen mot at det betales en årlig avgift. (Maksimalt 60 år etter siste gravlegging).

§3 Feste (leie) av grav

Når kistegrav tas i bruk er det anledning til å reservere en grav ved siden av.

To eller flere kistegraver utgjør ett gravsted. Den graven som tas først i bruk i ett gravsted er fri grav (uten festeavgift) i fredningstiden. Det må betales leie/avgift for den reserveerte graven på gravstedet, også etter at denne er tatt i bruk.

Etter søknad til *gravplassforvaltningen* kan inntil to ekstra graver festes i tillegg når behovet tilsier det.

Det gis anledning til å sette ned urner i tidligere brukt kistegrav. Det er plass til 8 urner på en kistegrav.

Ved bruk av særskilt urnegrav kan det ikke festes grav ved siden av. I en slik grav er det plass til 4 urner.

Når festetiden (leietiden) er ute kan gravstedet festes for nye 10 år.

Når det er gått 60 år etter siste gravlegging, kan festet ikke fornyes uten etter spesielt samtykke fra gravferdsmyndigheten.

I god tid før festetiden er ute skal festeren varsles. Er festet ikke blitt fornyet innen seks måneder etter forfall, faller gravstedet tilbake til gravplassen. Det er uansett festerens ansvar å fjerne gravsteinen. *Gravplassforvaltningen* kan utføre dette mot en avgift.

Det er tillatt å gravlegge i to nivåer "dobbelt dybde" der grunnen er tilstrekkelig drenert.

Ingen kan gravlegges i festet gravsted uten festerens samtykke. Dersom slik samtykke ikke kan innhentes, kan gravferdsmyndigheten ta avgjørelse om gravlegging.

Fester plikter å melde adresseforandring.

3.1 Minnelunder

Det finnes to typer minnelunder, betegnes som *Anonym minnelund* og *Navnet minnelund*. Navnet minnelund er det bare på gravplassen i Brumunddal. Anonyme minnelunder finnes på flere av gravplassene.

Anonyme minnelunder består av anonyme urnegraver hvor gravens plassering kun er kjent av *gravplassforvaltningen*. Navn på den gravlagte kan ikke settes opp.

Navnet minnelund er opprettet på gravplassen i Brumunddal.

I navnet minnelund er avdødes navn og gravens plassering kjent. Avdødes navn, fødselsår og dødsår gjøres kjent på felles minnesmerke.

I navnet minnelund besørger *gravplassforvaltningen* minnesmerke og navneplate etter gjeldende regler. For dette betales en engangsavgift etter en sats bestemt av *gravplassforvaltningen*.

I navnet minnelund kan det reserveres plass i gravfelt. Avgift for en reservert plass faktureres fra reserveringsdato. Navneplate, minnesmerke og stell faktureres fra det tidspunkt graven tas i bruk.

Utforming, beplantning og stell av minnelunder er gravferdsmyndigheten sitt ansvar. Det er ikke tillat for pårørende å foreta beplantning på minnelundene. Blomster, lys og kranser som pårørende bringer med, skal settes på anvist sted. Fredningstid gjelder i minnelund som for graver for øvrig.

§4 Grav og gravminne

Gravplassbetjeningen vil besørge graven planert og tilsådd etter gravlegging. Montering av gravminne kan tidligst skje når terrenget er stabilisert. I mellomtida ordner gravplassbetjeningen med midlertidig merking.

Et gravminne ved en grav som er regulert til kistegrav kan ha maksimumsmål på 150 cm (høyde) og 85 cm (bredde).

Et gravminne ved en grav som er regulert til urnegrav kan ha maksimumsmål på 80 cm (høyde) og 75 cm (bredde). Unntaket er på den nye delen av Brumunddal kirkegård urnefelt Nu og Ou hvor maksimumsmål er 60 cm (høyde) og 60 cm (bredde).

Gravplassforvaltningen skal godkjenne gravminne og fundament før det settes opp på gravplassen. Gravminne skal monteres på anvist plass.

Den som står som fester for graven eier gravminnet og har ansvar for dette. Tekst, bilder, dekor og symbolbruk som er påmontert gravminnet skal være sømmelige. Til gravminner og fast tilbehør kan bare brukes materialer som tåler de påkjenninger det utsettes for av klimaet og ved vanlig drift og vedlikehold av gravplassen.

Fester har ansvaret for sikring, oppretting (f.eks. ved tele), og fastbolting av gravminnet. Av praktiske og sikkerhetsmessige grunner har gravplassbetjeningen anledning til midlertidig å flytte eller legge ned gravminne i nærheten av grav som skal åpnes.

Gravplassforvaltningen har ikke ansvar for gravminner og dekorgjenstander som blir skadet eller ødelagt ved naturhendinger, hærverk eller tyveri.

§5 Plantefelt

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken omkring.

Det må ikke være bredere enn gravminnets bredde. Det kan ikke stikke lengre fram enn 60 cm, målt fra gravminnets bakkant. Det kan ikke plantes vekster som vil overstige gravminnets høyde eller går ut over plantefeltet. Det er ikke anledning til å bruke faste dekorgjenstander i plantefeltet. Løse dekorgjenstander skal fjernes etter bruk. Beplanting eller dekorering som bryter med dette kan bli fjernet uten forhåndsvarsel.

Det er anledning til å ramme inn plantefeltet med en delt natursteinkant som flukter med terrenget omkring. *Gravplassforvaltningen* har ikke noe økonomisk ansvar for erstatning om slik kantstein blir skadet ved normal gravplassdrift.

Dersom det ikke er aktuelt å ha plantefelt, skal det være gressbakke på alle sider av gravminnet.

§6 Plantemateriale

Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller ved pynting av grav og som ender som avfall, skal i sin helhet være komposterbart.

§7 Stell av grav

Fester/ansvarshavende har rett og plikt til å stelle den grav vedkommende har ansvar for. Plantefelt som ikke beplantes eller stelles skal tilsåes av den ansvarlige eller bli tilsådd av gravplassbetjeningen.

Gravplassforvaltningen tilbyr egne gravstellavtaler. I tillegg kan andre (etter avtale med gravplassforvaltningen) tilby denne tjenesten på gravplassene.

§8 Bårerom

Bårerom disponeres av gravplassforvaltningen og skal bare brukes til oppbevaring av døde i tida frem til gravferden. Ingen har adgang uten etter tillatelse. Syning kan bare finne sted etter samtykke fra den som sørger for gravferden. Tidspunkt avtales med gravplassbetjeningen.

§9 Næringsvirksomhet

Næringsdrivende som ønsker å drive virksomhet på gravplassen skal innhente tillatelse fra *gravplassforvaltningen*. Virksomheten må skje i forståelse med gravplassbetjeningen og etter de regler som gjelder. Slik virksomhet kan bare omfatte montering og vedlikehold av gravminner, planting og stell av graver.

§ 10 Ro og orden.

Gravplassfreden må ikke forstyrres. Bruk av kjøretøy som ikke brukes i driften av gravplassen er ikke tillatt. Kirkevergen kan gi dispensasjon for kjøring på gravplassen. Sykling er ikke tillatt og hunder skal leies i bånd.

§ 18. Opphør av feste.

Et feste opphører når festetiden er ute.

Når festet opphører, skal festeren om mulig gis anledning til å fjerne gravminne og lignende innretning fra gravplassen. Det som ikke er fjernet fra gravplassen innen seks måneder etter festets opphør, tilfaller gravplassen.

Gravminne av kunstnerisk eller kulturhistorisk verdi skal om mulig bli stående på gravplassen.

o Endret ved lov 26 aug 2011 nr. 40 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 26 aug 2011 nr. 866).

§ 19. Regler om fri grav.

Dersom det er en ansvarlig for graven, kan en fri grav forsynes med gravminne i samsvar med gjeldende bestemmelser. Den ansvarlige har plikt til å holde graven i hevd. Bestemmelsene i §§ 17 og 18 gjelder tilsvarende, men slik at den ansvarlige trer i stedet for festeren.

En fri grav kan nyttes til ny gravlegging og festes når fredningstiden er ute.

Kapittel 4. Forskjellige bestemmelser.

§ 20. Privat gravsted og spredning av aske.

Når særlige grunner foreligger, kan fylkesmannen gi tillatelse til at private får anlegge gravsted for gravlegging av askeurne på egnet sted. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen.

Fylkesmannen kan etter søknad fra person som har fylt 15 år, gi tillatelse til at den som skal sørge for vedkommendes gravferd sprer asken for vinden. Tillatelse kan også gis etter vedkommendes død når det godtgjøres at avdøde ønsket askespredning. Slik tillatelse kan også gis for aske etter barn når nærmeste etterlatte ønsker det. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen.

o Endret ved lover 15 juni 2001 nr. 68 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 659), 26 aug 2011 nr. 40 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 26 aug 2011 nr. 866), 8 juni 2012 nr. 30 (ikr. 1 juli 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 502).

§ 21. Vedtekter og avgifter.

Kirkelig fellesråd fastsetter vedtektene for gravplasser. Vedtektene skal godkjennes av bispedømmerådet.

Avgifter for bruk av gravkapell, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet.

o Endret ved lov 26 aug 2011 nr. 40 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 26 aug 2011 nr. 866).

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato:	11.12.2020
Arkivsak	20/00036
Dokumentnummer:	20/00036-001
Arkivkode:	411.7
Saksbehandler:	Kai Ove Berg

Saksnr	Sak	Møtedato
024/20	Prosjektrapport og regnskap, istandsetting av Ringsaker kirke - Ringsaker kirkelige fellesråd	15.12.2020

Vedlegg:

Vedlegg 1	Brev datert 16.12.2019 fra Riksantikvaren – vedtak om tilskudd
Vedlegg 2	Prosjektrapport - istandsetting av Ringsaker kirke, Ringsaker kirkelige fellesråd
Vedlegg 3	Prosjektregnskap - istandsetting av Ringsaker kirke, Ringsaker kirkelige fellesråd

Fakta:

Ringsaker kirkelige fellesråd søkte og fikk tildelt kr 900 000,- slik det er redegjort for i vedlegg 1.

Tilskuddet forutsetter at fellesrådet finner inndekning til å fullfinansiere det omsøkte prosjektet. Detaljer fremgår for øvrig av vedleggene i saken prosjektregnskap og prosjektrapport.

Vurdering:

Tilskudd bevilget over statsbudsjettet forutsetter høy grad av egenfinansiering. Fellesrådet har gjennom den foreliggende 5 års planene for rehabilitering og vedlikehold av kirkene lagt rammene for hvordan man ønsker å disponere kommunen investeringstilskudd.

Utlyst prosjekt sammenfaller med disse prioriteringene.

Midlene forutsetter videre at det rapporteres på ferdig prosjekt ihht. utlysningen og innen fastsatte frister.

Forslag til vedtak

Prosjektrapport og prosjektregnskap - istandsetting av Ringsaker kirke , Ringsaker kirkelige fellesråd tas til orientering, og vil inngå i regnskapet for 2020.

Møtebehandling

Vedtak

SAKSBEHANDLER
Kristina Woll Lunke

VÅR REF.
19/05086-2

ARK. A - Kirker 2006-2019

96-98 Ringsaker kom. - He

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

DERES DATO

VÅR DATO
16.12.2019

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Vedlegg 1

Ringsaker kirkelige fellesråd
Postboks 195
2391 MOELV

v/ Kai Ove Berg

Ringsaker kirke - Statsbudsjettet kap. 882 post 61 (BFD) - Vedtak om tilskudd

Riksantikvaren viser til Deres søknad datert 17.11.2019 om tilskudd til istandsetting. Vi har gjennomgått søknaden og finner at den i hovedsak oppfyller gjeldende vilkår.

Tilskuddet kan bare utbetales dersom de oppgitte fristene overholdes og vilkårene etterleves.

VEDTAK:

Riksantikvaren gir med dette et rammetilskudd fra statsbudsjettet 2019 kap. 882 post 61 på inntil kr. 900.000, - til istandsetting av Ringsaker kirke, Ringsaker kommune, under forutsetning av at Riksantikvaren gir dispensasjon ihht. kulturminnelovens bestemmelser for tiltaket og at det godkjennes av biskopen. Dersom tiltaket omfatter gravearbeider, skal også fylkeskommunen gi dispensasjon.

Dere må søke om dispensasjon

Middelalderkirkene og grunnen de står på er automatisk fredet i medhold av kulturminneloven. Istandsettingstiltak og brannsikringstiltak kan først settes i verk når både Riksantikvaren, Biskopen og evt. fylkeskommunen har gitt sine tillatelser.

Selv om dere nå har fått tilskudd, må dere derfor i tillegg søke Riksantikvaren om dispensasjon fra fredningen i hht kulturminneloven for de tiltak som skal gjennomføres på kirken. Dere må gi en god beskrivelse av istandsettingens omfang, metoder og materialbruk, samt økonomi og fremdriftsplan (med oversikt over hvilke tiltak som kan la seg gjennomføre innen 1. november 2020), i søknaden om dispensasjon. Dispensasjonssøknaden må sendes til Riksantikvaren på e-post: postmottak@ra.no, innen 01.02.2020.

Dersom det også skal graves rundt eller under kirken, eller på kirkegården ved for eksempel drenering eller vanntilførsel, vil Riksantikvaren videresende søknaden til fylkeskommunens kulturminneforvaltning som skal vurdere om det er behov for å gjennomføre arkeologiske granskinger for å opplyse saken tilfredsstillende, og behandle dispensasjonen etter kulturminneloven § 8 for graving i grunnen. Dere må gi en god beskrivelse av graveomfanget i

søknaden og tegne inn forslag til grøftetrasé og gravedybde og -bredde på en situasjonsplan i søknaden. For tiltak som medfører inngrep utenfor kirkegården skal fylkeskommunen vurdere behov for å gjennomføre arkeologiske registreringer jf. kml § 9.

Nærmere om bruken av midlene og antikvariske retningslinjer

Generelt gjelder at ved reparasjon og istandsettingsarbeider skal det brukes materialer og teknikker som er tilsvarende dem man finner på kirken i dag, og som er tradisjonelt forankret. Utførende firma skal oppgi formell kompetanse og referanseprosjekter med kontaktinformasjon. Håndverkerne skal ha fagskolepoeng eller studiepoeng innen praktisk bygningsvern eller kunne dokumentere tilsvarende realkompetanse. Generelt skal det stilles krav til at håndverkerne har deltatt i minst tre prosjekter tidligere med til svarende arbeidsoppgaver. Læringer eller andre under kompetanseoppbygging skal følges opp kontinuerlig under arbeidet. Sentrale fagpersoner og byggeplassleder i utførende firma må beherske norsk for å kunne diskutere kvaliteten ved utførelsen.

Dersom det oppstår tvil om hvorvidt planlagte tiltak eller utførelse vil være i overensstemmelse med antikvariske retningslinjer, skal dere kontakte Riksantikvaren. Dersom retningslinjene ikke følges kan dette få som konsekvens at tilskuddet kun delvis eller ikke blir utbetalt.

Rapportering og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utbetales først etter at arbeidet er utført.

For å få utbetalt tilskuddet, må dere innen 1. november 2020 sende Riksantikvaren en utbetalingsanmodning, sammen med rapport og regnskap.

Rapporten skal klart vise hvordan arbeidene er gjennomført, og om målene er nådd. Rapporten skal inneholde:

- beskrivelse av det som er utført
- foto tatt før, under og etter gjennomføring av tiltakene
- regnskap med oversikt over mottatte fakturaer.

Rapporten skal inneholde opplysninger om samlet finansiering spesifisert på:

- Tilskuddet fra Riksantikvaren (kapittel 882 post 61)
- Tilskudd fra kommune eller fylkeskommune
- Annen finansiering (spesifisert)
- Egeninnsats/egen finansiering.

Riksantikvaren kan uavhengig av beløpsgrenser kreve at det sendes inn kopier av regnskapsbilag.

Riksantikvaren forbeholder seg retten til å holde tilbake hele eller deler av tilskuddsbeløpet inntil sluttregnskap og rapport er mottatt.

Retningslinjer og vilkår

Det er en forutsetning for utbetaling av tilskuddet at vilkårene i dette brevet aksepteres og etterleves.

Opplysning om klageadgang

Vedtaket kan påklages til Barne- og familiedepartementet, jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal stiles til klageinstansen, men sendes til Riksantikvaren innen tre – 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Bevilgningsreglementet

Under henvisning til Bevilgningsreglementet § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i lov om riksrevisjonen av 7. mai 2004 § 12.

Vennlig hilsen

Harald Ibenholt (e.f.)
Seksjonssjef

Kristina Woll Lunke

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

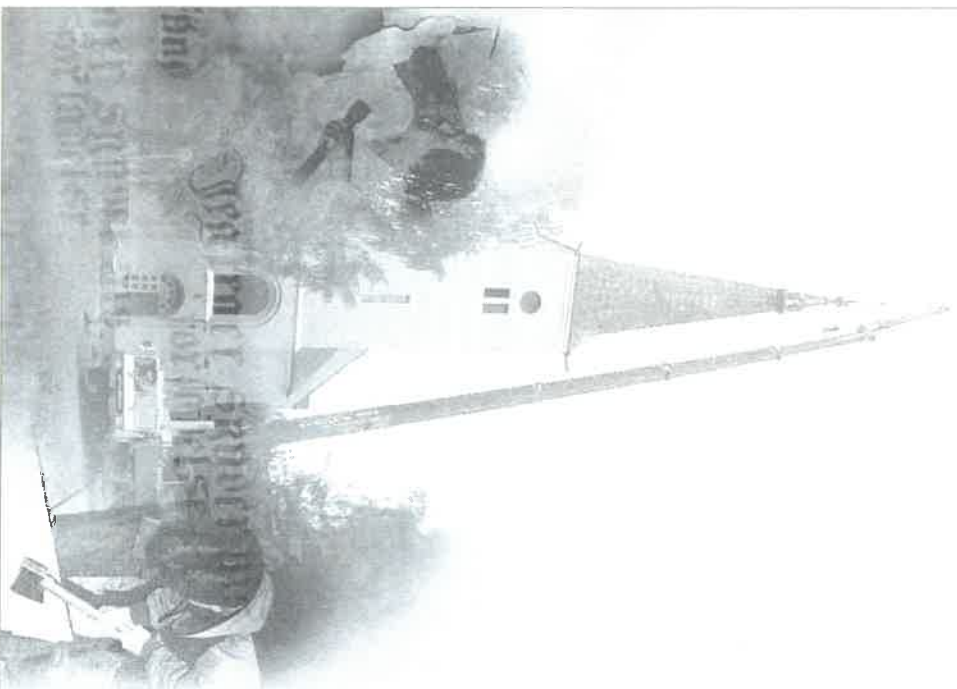
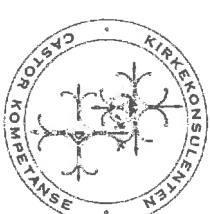
Kontering ved tilskudd og tilsagn: (for intern bruk hos Riksantikvaren)			
Kap/post:	Konto:	Koststed:	Tilskuddsnummer:
0882/61	8719	51	190026...
Beløp:	VP (res mål):		Merknad:
Kr 900 000			

Prosjektrapport

A97 Ringsaker kirke

Ringsaker kirkelige fellestråd

Istandsetting kortak og takstol

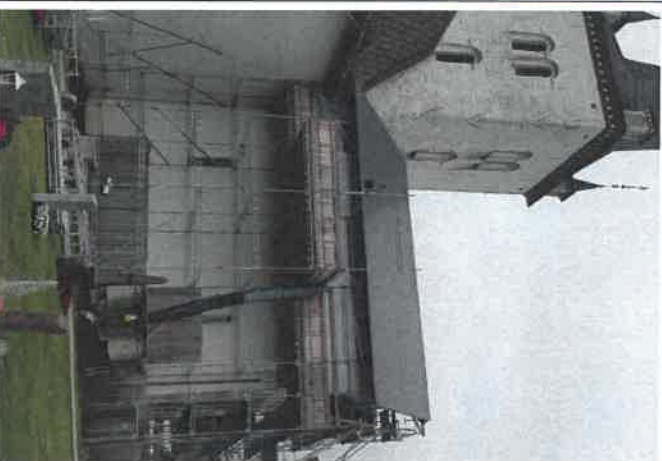

CK2020-A97-7966

A

Stillas og riggarbeider

Det er bygget stillaser omkring koret for gjennomføring av reparasjonsarbeidet. Stillasene har vært frittstående uten forankring i veggene. Det er benyttet stillinger av tre for adkomst til spesielle soner. Videre er det bygget tak-over-tak for innelukkning og værbeskyttelse av arbeidsstedet. Prosjektet har også bygget en midlertidig hall for lagring og bearbeiding av kvalitetsmaterialer til prosjektet.

Det er benyttet frittstående stålstillas uten forankring i veggene. Stillaset har i tillegg vært innplanket for å hindre uønsket adkomst.

Tak-over-tak er benyttet for innelukkning og værbeskyttelse av arbeidsstedet.

Arbeidsstedet på stillaset: Tak-over-tak har besørgt tørt og sikkert arbeidssted. Her fra Riksantikvarens befaring.

En provisorisk hall er bygget for lagring og produksjon av materialer til prosjektet.

Reparasjon av råteskader i takstolen

Det er gjennomført reparasjon av råteskader i murremmer, loftsbjelker og taksperrer. Reparasjonene er utført slik at så lite originalmateriale som overhodet mulig er fjernet. Der skader ikke har påvirket konstruktive funksjoner, er skadesonen kun renset, frilugget for nedbrutt ved, og kleimbehandlet. Overalt er det praktisert gjentagelse av de opprinnelige løsninger i forhold til metoder, materialbruk og konstruktive løsninger. Vedredbrytning i materialene har stedvis vært så omfattende, at opprinnelige materialer er forsvunnet.

Takfoten på begge sider av kortaket, var i praksis store sammenhengende skadesoner. Her er undertaket åpnet og demontert i sin helhet.

Fra reparasjon av taksperrer, stikkbjelker og skalker for svartaket.

Det er utført reparasjon, utskifting og etablering av nye sammenføyninger for både murremmer, loftsbjelker, taksperrer og gesimsustikk.

Eksempel på reparasjon av taksperre, med innfelling av ny sperrefot.

Reparasjon av råteskader i takstolen

Korets sydvegg hadde så store sammenhengende skader og vednedbrytning i materialene, at det var nødvendig å stemple opp hele takstolens opplegg på veggen. Skadesonene på murkronene er i tillegg ryddet, renset og kjemibehandlet, slik at takstolens oppleggspunkt i fremtiden er fritt ventilt.

			
<i>Fra arbeidet med utskiftning av del av murremmen på korets sydvegg. Her er konstruksjonen stemplet opp.</i>	<i>Fra reparasjon av murrem, loftsbeilke og takspærre med ny sperrefot innfelt.</i>	<i>Øverst: På grunn av skadeomfanget måtte hele opplegget på sydveggen stemples opp. Nederst: Detalj av ny sperrefot for innfelling, basert på blodsjøt med innvendig spor.</i>	<i>All materialbruk og bearbeiding er basert på en gjentagelse av takstolens opprinnelige løsninger. Her tegnes nye murremmen.</i>

Omlegging undertak

Ringsaker kirke har sulagt undertak av middelalderstypen, med bord spikret direkte i sperrene. Undertaksbordene er utført med skråkant som opprinnelige har vært lagt tett kant-i-kant. Eldre endringer, reparasjoner og skader har gjort undertaket svært lappete og utett. Det er produsert nye undertaksbord, som er remontert sammen med de opprinnelige, slik at undertaket nå er tett slik det opprinnelig har vært.

Undertaket var stedvis hullede med nedbrutt takspan og opplekting.

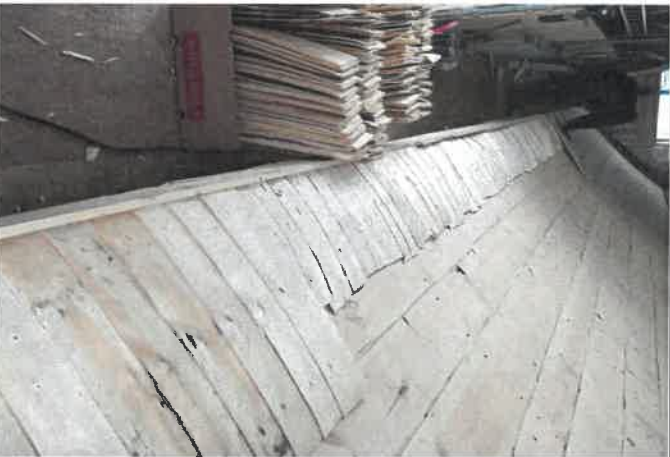
Eksempel på tillegging av nye undertaksbord av godt malmen furu, og teljing av skråkant.

Eksempel på prøvelegging og tilpassing av hele felt med undertaksbord i produksjonshallen.

Eksempel på 'tettrevet' undertak med nye bord av furu med god malme.

Ny spontekking på undertak

Ringsaker kirke har takspen eller stikker som diffusionsåpent tettesjikt på undertaket. Det er gjennomført et eget forprosjekt for fremskaffing av materialer til takarbeidet, med bl.a. materialplukking i skog og høvling av ny takspen ved industrimuseet Grønvold Sag og Mølle på Aust-Torpa.

			
Sponthøvelen på Grønvold Sag og Mølle ble istandsatt og justert, og brukt for høvling av all takspen til prosjektet.	Fra høvling av takspen på Grønvold. Ferdig spen er buntet på tradisjonell vis, pakket og her klar for transport til Ringsaker.	Det er høvlet 1 alen lange takspen eller stikker av gran som er plukket til formålet. Her fra oppstart av legging på reparert undertak.	Eksempel på legging av tre lag takspen fastklemt av steinlektene, som monteres suksessivt opp taklengden.

A97 Ringsaker kirke – Istandsetting kortak og takstol

Omlagging ytterteking

På grunn av den dårlige tilstanden på kortakets skifer fra 1840-årene, ble det produsert ny takskifer til prosjektet. Dette er samme type stein som opprinnelig benyttet, produsert i opprinnelig format ved manuell klipping, ved Skogen Skiferindustri på Fåvang. Renner og beslag er utført av ren sink, basert på tradisjonell loddning og tilagning av skjøter og sammenføyninger.

Fra produksjon av takskifer til Ringsaker kirke ved Skogen Steinindustri på Fåvang.

Ferdig reparert og opplekket tak, med takrenner av ren sink - klart for legging av skifer.

Tilpasning av skifer for takfot og randsoner er gjort fortløpende på stedet.

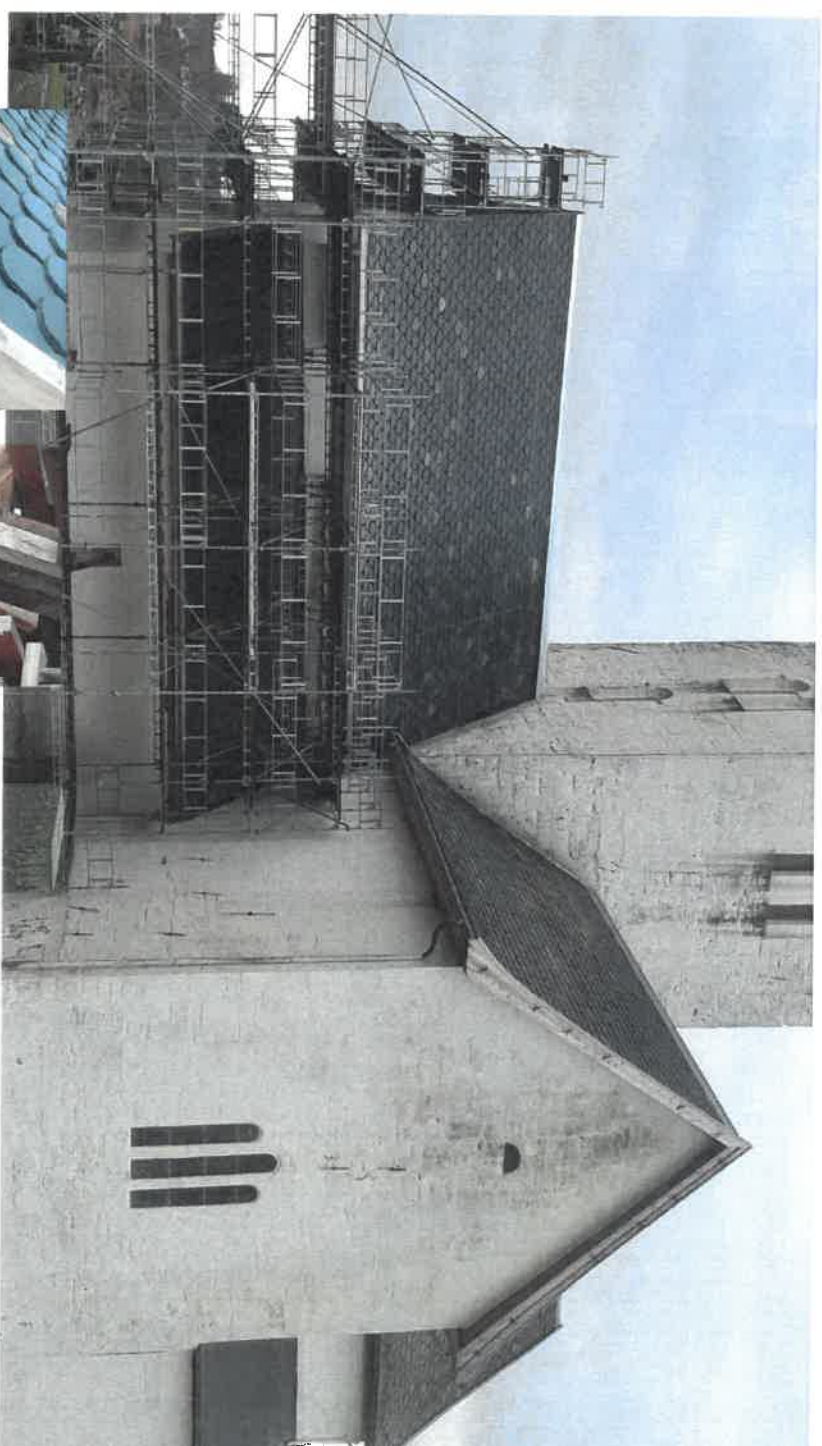
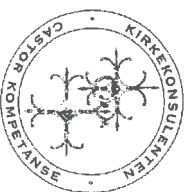
Skiferlegging godt i gang, svaktaket er her tilbakelagt. All stein er i tillegg bært opp og fordeelt og forberedt for legging.

A97 Ringsaker kirke – Istandsetting kortak og takstol

Både materialer og bearbeiding er basert på gjentagelse av de opprinnelige løsningene i konstruksjonen. Produksjon av takspan har vært et prosjekt helt fra skog til tak.

Arbeidet har overalt vært basert på en gjentagelse av kirkens opprinnelige løsninger og materialbruk.

Fullført istandsetting av kirkens kortak og takstol.

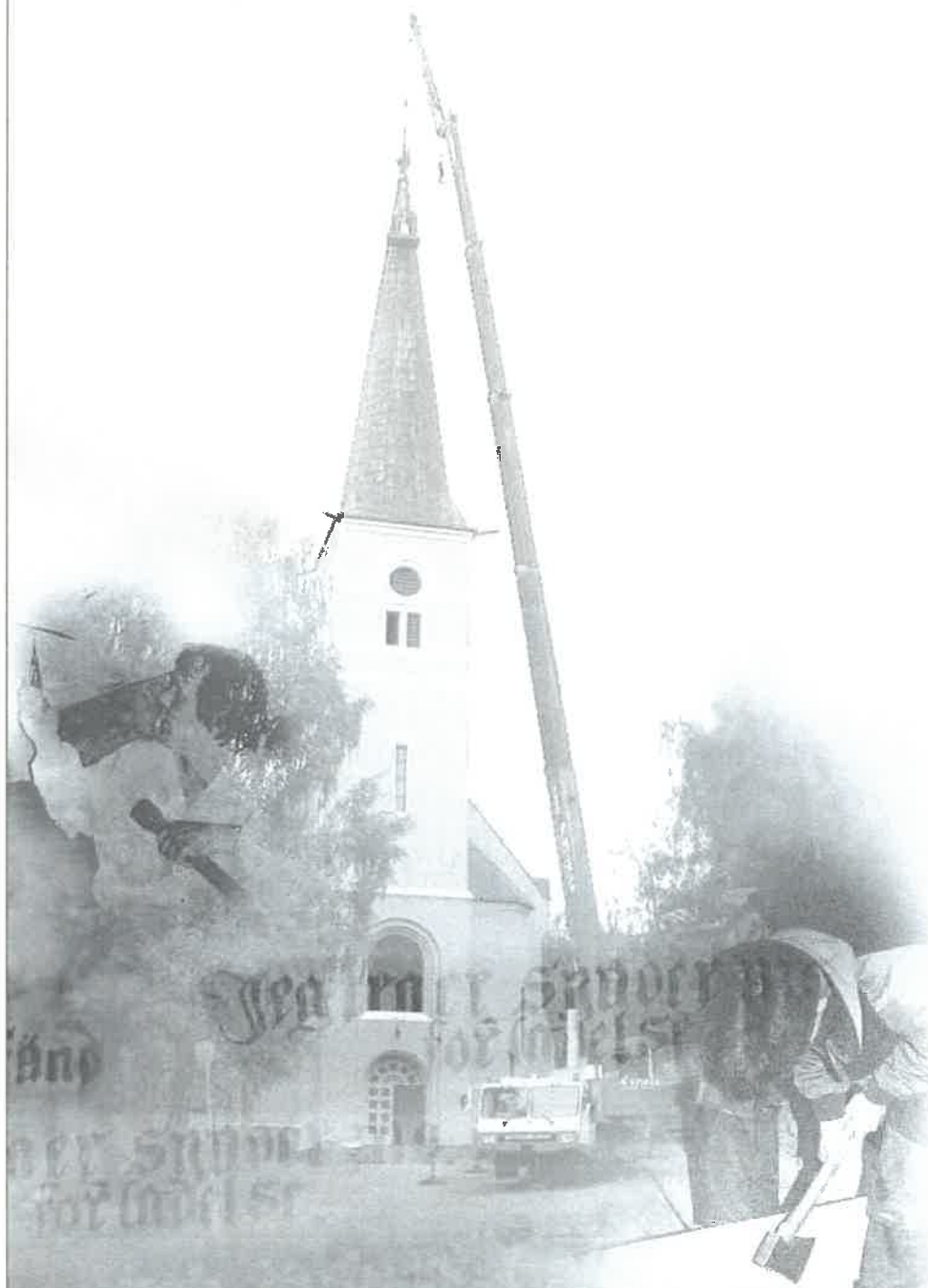

Prosjektregrnskap

A97 Ringsaker kirke

Istandsetting kortak og takstol

Ringsaker kirkelige fellesråd

CK2020-A97-7959

A

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

A97 Ringsaker kirke

Prosjektrekskap - Istandsetting av kortak og takstol

Budsjett i hht. prosjektplan	4 180 000
<i>Budsjett revidert for bygging av tak-over-tak</i>	
Prosjektkostnad i hht. prosjektrekskap	4 068 439
Tilskudd	900 000
Bevilgning Ringsaker kommune	3 168 439
	0

Ringsaker 7. desember 2020

Kai Ove Berg

tiltakshaver / kirkeverge

Geir Erik F. Bardalen

prosjektleder

Innhold
Prosjektprogram >
Prosjektrekskap >>
Regnskap pr. prosjekt >>>

Bygningsmessig rehabilitering

Ringsaker kirkelige fellesråd - Ringsaker - kortak

kirke	prosjektnr	prosjektnavn	kostnad	periode	aktivt
-------	------------	--------------	---------	---------	--------

Prosjektadministrasjon

3360	Prosjekter og søk RA	kr 40 000,00	2020	☒
3361	Rådgivning, prosjektadm og økonomi	kr 80 000,00	2020	☒
3362	SHA-arbeid og vernerunder	kr 40 000,00	2020	☒

Sammendrag for 'Kirke' = Prosjektadministrasjon (3 detaljposter) kr 160 000,00

Ringsaker kirke

2451	Produksjon av takspion til trad taktekkning	kr 200 000,00	2020	☒
3205	Reparasjon av råteskade takstol-etappe H	kr 440 000,00	2020	☒
3206	Rep undertak og omlegg skifertekk-etappe H	kr 1 080 000,00	2020	☒
3207	Reparasjon av råteskade takstol-etappe I	kr 460 000,00	2020	☒
3208	Rep undertak og omlegg skifertekk-etappe I	kr 1 080 000,00	2020	☒
3363	Etabler + drift av byggeplass	kr 80 000,00	2020	☒
3364	Stillasrigg og tak-over-tak	kr 600 000,00	2020	☒
3366	Rydding loft og sanering murkroner kor	kr 80 000,00	2020	☒

Sammendrag for 'Kirke' = Ringsaker kirke (8 detaljposter) kr 4 020 000,00

Sum kostnad pr. prosjekt gjelder prosjektets kalkulerte totalkostnad. Dersom prosjektet løper over flere år, kan totalkostnaden i andre oversikter være tilsvarende fordelt over år. Sammenligning kan således bli missvisende. Alle kostnader er eksklusive merverdiavgift.

BUDSJETT TOTALT eks. mva. kr 4 180 000,00

Årsregnskap

© Codex - Castor Kompetanse 1992-2020

Årsregnskap kirkerehabilitering 2020

Sum bokført pr. prosjekt i perioden, pr. mandag 7. desember

KIRKE	PROSJEKT-NR	PROSJEKTNAMN	BOKFØRT
Prosjektadministrasjon			
	3360	Prosjekter og søk RA	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3360 (1 detaljpost)	
	Sum		kr 23 975,20
	3361	Rådgivning, prosjektadm og økonomi	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3361 (1 detaljpost)	
	Sum		kr 66 393,60
	3362	SHA-arbeid og vernerunder	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3362 (2 detaljposter)	
	Sum		kr 67 472,80
		Sammendrag for 'Kirke' = Prosjektadministrasjon (4 detaljposter)	
	Sum		kr 157 841,60
Ringsaker kirke			
	2451	Produksjon av takspen til trad taktekkning	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 2451 (4 detaljposter)	
	Sum		kr 231 739,20
	3205	Reparasjon av råteskade takstol-etappe H	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3205 (7 detaljposter)	
	Sum		kr 569 865,63
	3206	Rep undertak og omlegg skifertekk-etappe	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3206 (12 detaljposter)	
	Sum		kr 818 586,00
	3207	Reparasjon av råteskade takstol-etappe I	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3207 (7 detaljposter)	
	Sum		kr 396 112,00
	3208	Rep undertak og omlegg skifertekk-etappe	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3208 (14 detaljposter)	
	Sum		kr 929 678,77
	3363	Etabler + drift av byggeplass	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3363 (16 detaljposter)	
	Sum		kr 145 903,76

Side 1 av 2

KIRKE	PROSJEKT-NR	PROSJEKTNAMN	BOKFØRT
	3364	Stillasrigg og tak-over-tak	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3364 (20 detaljposter)	
		Sum	kr 780 241,08
	3366	Rydding loft og sanering murkroner kor	
		Sammendrag for 'Prosjekt-nr' = 3366 (2 detaljposter)	
		Sum	kr 38 471,60
		Sammendrag for 'Kirke' = Ringsaker kirke (82 detaljposter)	
		Sum	kr 3 910 598,04
Sammendrag for 'Budsjett/planperiode' = 2020 (86 detaljposter)			
Sum bokført samtlige prosjekter i 2020 pr. mandag 7. desember 2			kr 4 068 439,64

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato:	11.12.2020
Arkivsak	20/00037
Dokumentnummer:	20/00037-001
Arkivkode:	411.7
Saksbehandler:	Kai Ove Berg

Saksnr	Sak	Møtedato
025/20	Ringsaker kirke - brannsikring - utsatt frist for ferdigstilling	15.12.2020

Vedlegg:

Vedlegg 1	Brev datert 21.06.2019 fra Riksantikvaren – vedtak om tilskudd
Vedlegg 2	E-post datert 03.12.2020 fra Riksantikvaren – vedtak om utsatt frist for ferdigstillelsen.
Vedlegg 3	Notat datert 13.01.2020 Bevilgninger og tilskudd 2020

Fakta:

Omsøkte midler til brannsikring av Ringsaker kirke vil inngå i plan for investeringsprosjekter i 2021. Rådmannens forslag til budsjett 2021 behandles i kommunestyret 16.12.2021. I forslaget er det satt av ekstra midler til brannsikring på 1,5 millioner.

Brannsikring med slokkeanlegg har en foreløpig kostnadsramme på 1,6 millioner, i tillegg til dette kommer kostnader til fremføring av slukkevann og nødvendig teknisk infrastruktur. Prosjektet har en foreløpig total kostnadsramme på 4,3 millioner, slik det fremgår av vedlegg 3.

Vurdering:

Kirkevergen anbefaler at prosjektet finansieres innen rammen av bevilgninger fra Riksantikvaren og Ringsaker kommune, inkludert ordinært tilskudd til rehabilitering av kirkene på 4,5 millioner i budsjettet for 2021.

Forslag til vedtak

1. Vedtak om utsatt frist for ferdigstilling av brannsikring av Ringsaker kirke tas til orientering.
2. Kirkevergen gis fullmakt til å innarbeide prosjektet med brannsikring i budsjettopplegget for 2021, slik det fremkommer i saken.

Møtebehandling

Vedtak

SAKSBEHANDLER
Einar Karlsen

VÅR REF.
19/01824-2

ARK. A - Kirker

97 (Ringsaker) Ringsaker - He

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

+47 98202778

DERES DATO

VÅR DATO

21.06.2019

TELEFAKS

+47 22 94 04 04

postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no

Ringsaker kirkelige fellesråd
Postboks 195
2391 MOELV

v/ Kai Ove Berg

Unntatt offentlighet jfr OFFL § 24,3.
Ledd

Ringsaker kirke - Brannsikring - Statsbudsjettet 2019 - Kapittel 1429, post 73 - Vedtak om tilskudd til automatisk sløkkeanlegg

Vi viser til søknad datert 30.4.2019 fra kirkeverge Kai Ove Berg i Ringsaker kirkelige fellesråd med søknad om kr 800 000 til brannsikring av Ringsaker kirke. Riksantikvaren har behandlet søknaden og anser at den oppfyller gjeldende vilkår for tilskudd.

Dere må lese all tekst i dette brevet og vedlegget. Dokumentene gir informasjon om frister og vilkår for tilskuddet. Disse må dere overholde og etterleve for at vi kan betale ut tilskuddet.

VEDTAK OM TILSKUDD

Riksantikvaren gir et tilskudd for 2019 fra post 73 på inntil

kr 800 000

Begrunnelse for tilskuddet

Riksantikvaren har i 2019 sendt ut brev til de mest sårbare og verdifulle middelalderkirkene i landet med tilbud om å søke om tilskudd til automatisk sløkkeanlegg. Det er gledelig at vi har mulighet til å gi tilskudd til samtlige 17 kirker som har søkt om tilskudd.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet gjelder inntil 1.11.2020. NB! Riksantikvaren kan ikke forlenge tilskuddet til 2021
- Installasjon av slokkeanlegg er en omfattende prosess, og det er derfor meget viktig at dere kommer i gang med planlegging og prosjektering så fort som mulig
- Vedlagte retningslinjer og vilkår for tilskudd fra Statsbudsjettet kapittel 1429 post 73 gjelder for tilskuddet
- Dere skal benytte midlene til automatisk slokkeanlegg
- Dere bør velge et så enkelt og driftssikkert slokkeanlegg som mulig. Trolig vil et tradisjonelt sprinkleranlegg gi best pålitelighet dersom det er tilstrekkelig vannforsyning.

Dette må dere gjøre for å få utbetalt tilskuddet

Når arbeidene er avsluttet må dere sende oss:

1. rapport med beskrivelse av gjennomføringen av prosjektet med fotografier
2. regnskap for arbeidene

Dere kan klage på vedtaket

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at dere har mottatt dette brevet, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, men sendes til Riksantikvaren.

VIDERE SAKSGANG

Før dere setter i gang med arbeidene må dere må sende kopi av anbudsdokumenter med tegninger til Riksantikvaren. Dokumentene må gi oss tilstrekkelig opplysninger til å **fatte vedtak** etter kulturminneloven både for den fredete bygningen og middelaldergrunnen. Riksantikvaren skal også foreta en **befaring** med tiltakshaver, prosjekterende og utførende før dere setter i gang med arbeidene.

Arkeologi

Kirken står på middelaldergrunn som er automatisk fredet iht. kulturminneloven. Dere kan derfor ikke grave for vannledninger etc. uten tillatelse fra Riksantikvaren. Dersom dere skal grave må dere sende oss:

- Kart som viser hvor dere skal grave
- Bredde og dybde på grøfter
- Opplysning om gravemetode

Riksantikvaren vil på grunnlag av de innsendte opplysningene ta stilling til om en arkeolog må overvåke gravearbeidene.

For å redusere inngrep i den fredete grunnen bør dere:

- Om mulig legge rør på kirkegården i grøfter der dere har gravd tidligere
- Planlegge for t grøfter skal graves så grunne som mulig

Plassering av slokkesentral

Et slokkeanlegg må ha vannrør med tilstrekkelig vannmengde og trykk inn til en slokkesentral. Fra slokkesentralen kan det legges tørre rør i grunne grøfter. Dersom slokkesentralen plasseres i kirken må rørene legges frostfritt og altså dypere, som krever større utgraving, noe Riksantikvaren ikke ønsker pga. mulige arkeologiske funn i grunnen. Vannfylte rør kan alternativt legges grunnere, i så fall med varmekabel. Vannfylte rør med varmekabel er en mer komplisert teknisk løsning enn tørre rør. Vi anbefaler derfor at dere, om mulig, legger slokkesentralen i et bygg utenfor kirkegården.

Ytterligere informasjon

Vi anbefaler at dere ser på vedlagte **retningslinjer** for automatiske slokkeanlegg fra Riksantikvaren og vurdering av plassering av sprinklerhoder fra COWI for installering av slokkeanlegg i fredete kirker ved prosjektering av slokkeanlegget. Dere finner nyttig informasjon om prosjektering og innkjøp av automatiske slokkeanlegg hos KA på: <https://www.ka.no/kompetanseomrader/kirkebygg/brann-og-tyverisikring>

Vennlig hilsen

Harald Ibenholt (e.f.)
seksjonssjef

Einar Karlsen

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg: 3

Kontering ved tilskudd og tilsagn: (for intern bruk hos Riksantikvaren)					Merknad:
Konto:	Koststed:	Tilskuddsnummer:	Prosjektnr:	Innsatsnr:	
8719	51	190026	601		

Kai Ove Berg

Fra: Karlsen, Einar <einar.karlsen@ra.no>
Sendt: torsdag 3. desember 2020 15.20
Til: Kai Ove Berg
Kopi: Geir Erik Bardalen (geirerik@castorkompetanse.no); Høe, Eldar
Emne: RINGSAKER KIRKE – UTSATT FRIST FOR FERDIGSTILLING AV SLOKKEANLEGG

Ringsaker kirke – Utsatt frist for ferdigstilling av slokkeanlegg – Tilskudd 190026 405

Riksantikvaren gir utsatt frist for ferdigstilling av slokkeanlegg i Ringsaker kirke til **1.11.2021**, under forutsetning at nødvendig sluttokumentasjon iht. vilkårene i tilskudds-brevet er oversendt innen samme dato.

Mvh

Einar Karlsen
KRT-seksjonen
Riksantikvaren
Tel. 982 02 778

Fra: Kai Ove Berg <kb595@kirken.no>
Sendt: fredag 30. oktober 2020 13:06
Til: Karlsen, Einar <einar.karlsen@ra.no>
Emne: A97 RINGSAKER KIRKE – SØKNAD OM UTSATT FRIST FOR FERDIGSTILLING AV SLOKKEANLEGG

Hei

Viser til tilskudd til installasjon av slokkeanlegg i Ringsaker kirke.

Vi har forberedt gjennomføringen med prosjektering av brannkonsept, rørframføring i bygning og avklart vannforsyning mv. til sprinkleranlegget. Det finnes meget god vannforsyning på det stedlige ledningsnett, og Ringsaker kommune har godkjent både tilkobling og boring under vei. Ettersom vi har hatt 3 relativt store tilskudds prosjekt i 2020, har vi vært nødt til å be Ringsaker kommune om en tilleggsbevilgning for gjennomføring av brannsikringen av Ringsaker kirke. Denne ekstrabevilgningen har vi fått, men ikke med utbetaling før i 2021. Vi forbereder igangsetting av ulike deler av prosjektet nå, men vil ikke klare ferdigstilling før i 2021.

Vi søker derfor om utsatt frist for ferdigstilling av anlegget til 30. juni 2021.

Kai Ove Berg
kirkeverge
Ringsaker kirkelige fellesråd
Telefon: 952 23 205
kb595@kirken.no

Notat

Til: Ringsaker kirkelige fellesråd v/kirkeverge Kai Ove Berg
 Fra: Geir Erik Bardalen
 Dato: 13.01.2020

Kirkene i Ringsaker

BEVILGNINGER OG TILSKUDD 2020

ISTANDSETTINGSBEHOVET

Ringsaker kirkelige fellesråd forvalter 11 kirkebygg hvorav 8 er enten fredet eller bevaringsverdige (Ringsaker, Nes, Brøttum, Furnes, Stavsjø, Mesnali, Åsmarka og Helgøya). Dette er kirkebygg som representerer store egenverdier, bruksverdier for menighet og lokalsamfunn, og viktige kulturminneverdier. Ringsaker kirke har i tillegg stor kulturminneverdi av nasjonal betydning.

Istandsettingsbehovet for kirkene utgjør i størrelsesorden 80 millioner kroner. Her finnes store istandsettingsoppgaver knyttet til lekkasjer og råteskader i tak og tårn, manglende brannsikring i tillegg til utdaterte el- og varmeanlegg. Særlig alvorlig er samlet lekkasjeomfang og skadeutvikling i tak og tårn, og manglende beskyttelse mot brann. F.eks. finnes ikke brannvarsling som kan oppdage branntilløp på loft i kirkene Ringsaker, Nes og Brøttum. Veldre kirke fra 1726, gikk tapt ved et slikt branntilløp i 1996.

MÅLSETTING

Bevaring betyr i praksis at kirkene i fremtiden, f.eks. 500 år frem i tid, skal fremstå og oppleves slik vi gjør det i dag. De bevaringsverdige kirkene er i utgangspunktet solide og varige byggverk, men fraværet av enkelt vedlikehold har forårsaket store skader. Bevaringsarbeidet de kommende årene dreier seg om å gjenopprette bygningenes opprinnelige tilstand og varighet; oppgradere varmeanlegg for å sikre gode bevaringsforhold, komfort og økonomi, og i tillegg brannsikre bygningene slik at brann både blir oppdaget og slukket.

Hovedmålet for kirkerehabiliteringen er at kirkene skal opp på vedlikeholds nivå; dvs. i god, opprinnelig bygningsmessig stand, og med oppdaterte el-, varme- og sikringsanlegg. Dersom kirkebygningene er i god opprinnelig stand, så kan de enkelt vedlikeholdes i fremtiden. Årlige bevilgninger bestemmer hvor raskt hovedmålet blir nådd. Med dagens investeringstakt vil hovedmålet være nådd omkring 2050.

PLAN FOR PERIODEN 2018-2022

I arbeidet med å prioritere å systematisere istandsettingsoppgavene, er det utarbeidet et delmål for femårsperioden 2018-2022. Delmålene skal bl.a. sikre at uakseptabel risiko og pågående skadeforløp blir stanset i tide (delmål for perioden 2018-2022 er vedlagt).

Det arbeides med alle deler av planen; både gjennomføring, strategi og finansiering. Prognosen pd. er at målene for femårsperioden vil bli nådd. Det arbeides i tillegg med planer for oppgradering av energiforsyning, bl.a. fornybare energiløsninger og varmeanlegg i kirkene.

TILSKUDD – EKSTERN FINANSIERING

Som et ledd i bevaringen av Norges kirker og spesielt steinkirkene fra middelalderen, har Stortinget bevilget midler til både brannsikring og bygningsmessig istandsetting. Dette er en satsing som sannsynligvis vil bli videreført de kommende årene. I tillegg til tilskuddsordninger kunngjort i 2019, er det allerede varslet nye som kunngjøres i nær fremtid (f.eks. ytterligere satsing på brannsikring).

Til prosjektene i Ringsaker er det søkt om tilskudd innenfor samtlige tilskuddsordninger kunngjort i 2019, og mottatt tilsagn om tilskudd til samtlige omsøkte prosjekter; på til sammen 2.300.000,- eks. mva. for gjennomføring av arbeider i 2019. Dette gjelder istandsetting av kortak Ringsaker kirke, sløkkeanlegg i Ringsaker kirke og istandsetting av tårntaket på Stavsjo kirke.

Tilskuddene er innrettet slik at det gis støtte på inntil 60% av godkjent gjennomføring og kostnad, begrenset oppad til kroner 900.000,- - se vedlagte oversikt. For å få utbetalt tilskudd på kroner 900.000,- må det minimum være investert for 1.500.000,-. Det kreves derfor egenkapital for gjennomføring av tilskuddsprosjekter.

Ettersom rehabiliteringsplanene for kirkene i Ringsaker både er igangsatt og har de samme prioriteringer og mål som tilskuddene som kunngjøres, kreves ingen stor omstilling, administrasjon- eller dokumentasjonsbehov for å gjennomføre tilskuddsprosjektene. Samtlige av de mottatte tilskudd kommer til planer og arbeider som enten er planlagt eller allerede igangsatt. Tilskuddene har derfor stor effekt, og vesentlig høyere nyttegrad enn mange andre steder hvor man er helt uten planer for rehabilitering og sikring.

Dersom bevilgninger og tilskudd fra sentrale myndigheter vedvarer de nærmeste årene, kan dette bidra til å korte ned omløpstiden på oppnåelsen av rehabiliteringens hovedmål.

ANBEFALING

Istandsetting og sikring av særlig middelalderkirken er et satsingsområde for sentrale myndigheter. Det er sannsynlig at det vil bli bevilget midler og etablert nye tilskuddsordninger i de nærmeste årene. Nye er allerede varslet. Det anbefales derfor at finansiering og gjennomføring av rehabilitering innrettes etter dette. Konkret anbefales det derfor at budsjettet for den resterende del av femårsplanen; dvs. 2020, 2021 og 2022, styrkes slik at det kan søkes fortløpende på de tilskuddsordningene som blir kunngjort. For 2020 må budsjettet styrkes med i størrelsesorden 3.8 millioner for gjennomføring av planer og tilskuddsarbeider.

GEB

Kirkerehabilitering Ringsaker 2020

RINGSAKER KORTAK

Prosjektkostnad	1 500 000
Tilskudd* inntil 60%	900 000
Begrensning maksbeløp	900 000
minimum selvkost	600 000

Beregnet prosjektkostnad	3 660 000
fradrag tilskudd	900 000
nødvendig egenkapital	2 760 000

RINGSAKER SLOKKEANLEGG

Prosjektkostnad	1 600 000
Tilskudd inntil 60%	800 000
Begrensning maksbeløp	800 000
minimum selvkost	800 000

Beregnet prosjektkostnad	4 310 000
fradrag tilskudd	800 000
nødvendig egenkapital	3 510 000

STAVSJØ TÅRNTAK

Prosjektkostnad	1 000 000
Tilskudd inntil 60%	600 000
Begrensning maksbeløp	600 000
minimum selvkost	400 000

Beregnet prosjektkostnad	2 200 000
fradrag tilskudd	600 000
nødvendig egenkapital	1 600 000

Samlet prosjektkostnad	10 170 000
fradrag tilskudd	2 300 000
nødvendig egenkapital i 2020	7 870 000

bevilget for 2020 4 500 000

regulering/avstemming regnskap 2019 180 000
fullfør istandsett tårntak Brøttum 400 000

underdekning midler for 2020 3 950 000

*Tilskuddet er tildelt med et beløp på inntil 60% av prosjektkostnaden, men begrenset til kr. 900.000,- eks. mva. I dette tilfellet blir laveste egenkapitalbehov dersom faktisk anleggskostnad/prosjektkostnad utgjør kr. 1.500.000,-. Det mest lønnsomme blir derfor et prosjekt som koster kr. 1.500.000,-. Samtidig skal det produseres og avsluttes en bestemt etappe, slik det er omsøkt, for å få godkjent resultat og regnskap, slik at tilskuddet kan utbetales. F.eks. vil istandsetting av tårntaket på Stavsjø kirke koste ca. 2.200.000,-, mens gunstigste prosjektkostnad er 1.000.000,-. Tårntaket kan ikke istandsettes for kr. 1.000.000,-. Hele tårntaket må istandsettes for å få godkjent resultat, regnskap og utbetaling av tilskudd.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Kirkerehabilitering i Ringsaker

Hovedmålsetting femårsperioden 2018-2022

- Ingen taklekkasjer.
- Fullstendig skadeomfang alle bygg kartlagt.
- Etappevis reparasjon av kirketak på alle bygg skal være gjennomført med 50%. Innen 10 år skal alle kirketak være oppgradert med varige løsninger.
- Delplan for oppgradering av energiforsyning og varmeanlegg utarbeidet for alle bygg, og oppgraderingsarbeid igangsatt. Nye løsninger skal være antikvarisk korrekte, bidra til reduksjon av brannrisiko, varige og i tillegg teknisk, økonomisk og miljømessig bærekraftige i et langsiktig perspektiv.
- Delplan for brannsikring utarbeidet for alle bygg, og brannsikringsarbeider igangsatt.
- Delplan for istandsetting av tårn og tårntak alle bygg og to tårn istandsatt innenfor perioden.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato:	11.12.2020
Arkivsak	20/00040
Dokumentnummer:	20/00040-001
Arkivkode:	012.2
Saksbehandler:	Kai Ove Berg

Saksnr	Sak	Møtedato
026/20	Spørsmål fra Brumunddal/ Veldre	15.12.2020

Vedlegg:

Vedlegg 1

E-post datert 27.mai fra Britt Hovland

Fakta:

Brumunddal/ Veldre har stilt spørsmål rundt

1. Rutiner ift. regnskap, revisor osv.
2. Planer for informasjon, bekjentgjøringer mm.

Vurdering:

Kirkevergen svarer på spørsmålene i møtet.

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak

Møtebehandling

Vedtak

Fra: Kjell Skaugen <kjtyros@hotmail.com>
Sendt: tirsdag 8. september 2020 09.04
Til: Kai Ove Berg
Emne: Vs: KFR

Her er saken !

Kjells

Fra: Kjell Skaugen <kjtyros@hotmail.com>
Sendt: torsdag 28. mai 2020 08:21
Til: Kai Ove Berg <kb595@kirken.no>
Emne: Vs: KFR

God morgen Kai Ove !

SE vedlagte mail fra Brumunddal !

Det bør vurderes å se på disse problemstillingene i sin helhet og gi en samlet orientering/informasjon på neste møte.

Sakene er "kjent" og bør presenteres som en generell sak !

Høres !

Kjells

Fra: br-hovla@online.no <br-hovla@online.no>
Sendt: onsdag 27. mai 2020 14:40
Til: 'Kjell Skaugen' <kjtyros@hotmail.com>
Kopi: line.lundstein@yahoo.com <line.lundstein@yahoo.com>; lilun@mattilsynet.no <lilun@mattilsynet.no>
Emne: KFR

Hei,

Brumunddal og Veldre menighetsråd har et par saker som vi ønsker tatt opp i KFR.

Det gjelder

1. Rutiner ifht regnskap, revisor osv. Det oppleves at det går veldig tregt med bl.a å få revisoruttalelse og at kirkemøte som skal « godkjenne» dette kan gjøre det uten revisoruttalelse.
2. Informasjon, bekjentgjøringer- er det noen plan? Aktuelt: Kirken oppleves lite synlig i det offentlige rom og i sosiale medier.

Ta gjerne kontakt med meg om du har spørsmål ifht dette.

Har prøvd å finne utav om det må være avklart i menighetsrådet med eget vedtak om dette før jeg sender saken til leder, men har ikke funnet det. Sakene er uansett diskutert i MR møter og avklart spesielt med vår leder, Line Lundstein.

En annen sak når jeg begynte å skrive dette er en adresseliste med telefonnummer til medlemmene i KFR. Jeg har sett etter nå, men kan ikke se at vi har fått det. I allefall finner jeg det ikke.

Med hilsen fra
Britt Hovland

ANNONSE

MOELV DÅP KIRKEN

Ingen møtte opp da drop-in-dåp ble lansert i Ringsaker: - Kanskje tidspunktet ikke var det beste

Vil prøve på ny: Drop-in-dåp ble ingen suksess da tilbudet skulle prøves ut i Ringsaker. Sogneprest Marta Axner Ims forteller at det var ingen som møtte opp. - Vi ønsker å prøve igjen, sier hun. Foto: Ole Ludvig Rosenberg

Av [Ole Ludvig Rosenberg](#)

11. november 2020, kl. 19:27 ✓

Ingen kom for å la seg døpe da tidens første drop-in-dåp skulle

ingen kom for å ta seg opp og ta den første drop-in-dåp skulle gjennomføres i Ringsaker forrige fredag. Sogneprest Marta Axner Ims i Ringsaker menighet ser ingen grunn til å være skuffet.

DEL

f

...

ANNONSE

Hamar bispedømme tilbyr i hele november drop-in-dåp ved 15 ulike menigheter i Innlandet. Dette er et tilbud til alle som ønsker en enkel seremoni uten langvarig planlegging og stor fest.

Tilbudet til bispedømme skulle starte i Moelv kirkesenter fredag i forrige uke. Sogneprest Marta Axner Ims og prost Gerd Christensen sto klare til å gjennomføre eventuelle seremonier, og organist Roger Andreassen satt klar med fingrene på tangentene. Trioen fikk noen rolige timer.

Påvirket av korona

– Det var ingen som kom. Men vi fikk en henvendelse i etterkant, svarer Axner Ims, når RB tar kontakt for å høre om interessen.

– Hva tror du er årsaken til at ingen valgte å komme?

– En grunn er korona. Bare noen minutter før vi skulle starte, sendte kommunen ut en sms om innskjerpede restriksjoner. Like etterpå oppfordret statsminister Erna Solberg innbyggerne til å holde seg mest mulig hjemme i tiden framover. Det spilte nok inn, sier sognepresten og fortsetter:

– Jeg tenker også at drop-in-dåp er helt nytt i Ringsaker. Kanskje var det også slik at tidspunktet vi valgte, fra 15.00 til 18.00 på en fredag, ikke var det beste. Det er også mulig at tilbudet ikke nådde godt nok ut, selv om det ble annonsert i flere lokalaviser.

Men Axner Ims sier at hun ikke er skuffet.

– Det hadde selvsagt vært bra hvis det var flere som kom. Men jeg er ikke skuffet, og vi ønsker å prøve igjen. Nøyaktig når vet jeg ikke, forteller sognepresten.

Hun mener det er behov for et alternativ til tradisjonell dåp.

Utbredt i Sverige

– De aller fleste ønsker å gjennomføre dåp i forbindelse med søndagsgudstjeneste klokken 11.00, og med påfølgende stor fest med familie og venner. Det synes vi er veldig flott. Men det er ikke alle som ønsker en slik tradisjonell ordning. Drop-in-dåp byr på en mulighet for dåp uten lang planlegging og stor fest. Selve seremonien er enkel – men høytidelig og fin, forteller sognepresten.

Noen menigheter i Innlandet har erfaring med drop-in-dåp, og det er hovedsakelig voksne og store barn som benytter seg av tilbudet. I Sverige, hvor Axner Ims kommer fra, har ordningen vært vanlig i mange år.

– Jeg vært med på drop-in-dåp i Sverige én gang. Det var en voksen person, sier hun.

Marta Axner Ims tok over som sogneprest i Ringsaker 1. oktober i fjor. Så langt har hun ikke døpt en eneste voksen person.

– Det er nok ikke så vanlig, men vi står klare dersom noen ønsker å bli døpt utenfor ordinær gudstjeneste. Kirken ønsker å være mest mulig fleksibel. Ikke minst med tanke på koronatiden vi nå er inne i, forteller hun.

Tradisjonell dåp står sterkt

Men koronapandemien stopper altså ikke sognepresten fra å gjennomføre dåp. Forrige søndag var det to barn som ble døpt i forbindelse med ordinær gudstjeneste. Gjeldende koronarestriksjoner tillater 20 personer i kirken. Reglene gjelder ut denne uken.

– Kommende søndag skal vi gjennomføre én dåp, sier sognepresten.

Hun legger til at tradisjonell dåp står sterkt i Ringsaker.

– Ringsaker som helhet ligger langt over snittet for landet, men også høyere enn snittet i Innlandet, opplyser hun.

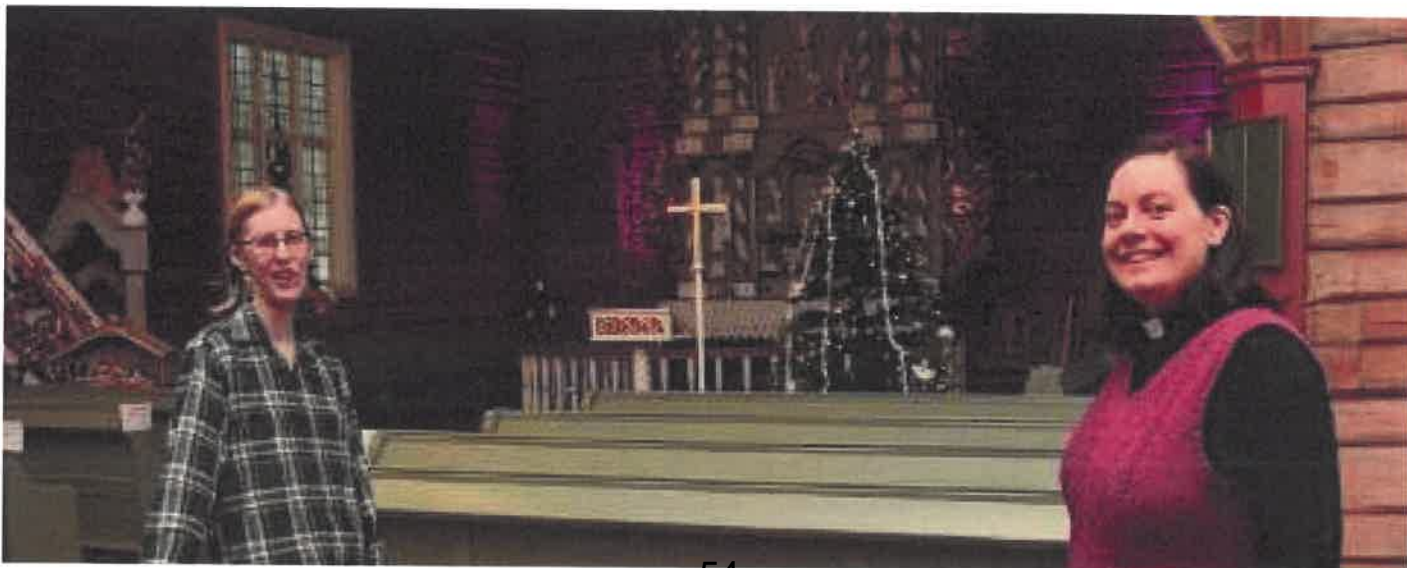
Lik Ringsaker Blad på Facebook

Liker

Du og 12 k andre liker dette.

Les mer om: [Moelv](#) [Dåp](#) [Kirken](#)

Flere saker

ANNONSE

[KIRKEN](#) [RINGSAKER](#) [NYHETER](#) [JUL](#) [ADVENT](#)

Håper folk kan slutte å bruke slike gravlykter på kirkegårdene i Ringsaker: - Det verste er metallokkene

IKKE SLIKE: Kirkeverge Kai Ove Berg ber folk om å unngå å bruke slike gravlykter på gravstedene. Vind og fugler sørger for at både metallokket og plastkroppen havner i naturen. Foto: Torbjørn Olsen / GD

 Av [Thomas Strandby](#)

 05. desember 2020, kl. 18:01 [v](#)

Kirkeverge Kai Ove Berg i Ringsaker kirkelige fellesråd håper etterlatte som besøker gravlundene og kirkegårder for å minnes sine kjære kan følge en

beskrive gravmarker og kirkegårder for å minnes sine kjære. Han berge en oppfordring om å bruke tyngre gravlykter.

DEL

f

...

ANNONSE

For de billigere variantene skal ifølge Berg bidra til forsøpling. Etter at lysene har brent opp, ser kirken i Ringsaker at både fugler og vind bidrar til å spre metall og plast utover.

– Når disse billiglyktene er tømt for stearin, så blir de veldig lette. De blåser av gårde og vi ser at også fuglene bidrar, og at de sitter og spiser på det som er igjen av stearin, sier kirkevergen.

KIRKEVERGE: Kai Ove Berg. Foto: Ole Ludvig Rosenborg

- Det verste er metallokkene

Advent og jul er høytid for å tenne lys på gravene og det er derfor kirkevergen rykker ut med dette budskapet nå. Totalt er det om lag 23 000 gravplasser i Ringsaker.

– Denne forsøplingen er noe vi ser igjen til våren, sier Berg, og fortsetter:

– Hele verden kjemper mot plastforsøpling og det verste er metallokkene, som ved å havne ute på jordene, også kan havne i dyreforet. Det har vi sett stygge eksempler på i media i det siste, hvor ille det kan gå, sier han.

LES OGSÅ

Kua til Hans Olav og Maren-Christine måtte bøte med livet: - Det er så utrolig unødvendig og trist

- Finnes gode alternativ

Berg påpeker at det finnes mange forskjellige varianter av gravlys, og anbefaler å kjøpe de tyngre variantene.

– Det finnes mange gode alternativ, som er bedre miljømessig og hvor man unngår denne problematikken. For eksempel gravlykter av metall, som kan brukes utallige ganger og hvor man selv setter inn et kubbelys som brenner i mange timer, sier kirkevergen.

Berg håper folk kan følge oppfordringen nå som vi er inne i advent og julen er i anmarsj.

– Nå er det tida for dette, og framover mot jul tenner folk veldig mye lys på gravplassene. Dette er ingen pekefinger, men åtte av ti gravplasser i Ringsaker ligger inntil jordbruksområder. I en landbrukskommune som Ringsaker så mener vi dette er noe som er viktig for publikum å tenke på, avslutter kirkevergen.

Nylig omtalte [Gudbrandsdølen Dagingen](#) at kirkevergen i Lillehammer kirkelige fellesråd har samme oppfordring for gravlundene og kirkegårdene i Lillehammer.

ANBEFALT: Tyngre gravlykter, som en slik av metall, er noe kirkevergen anbefaler. Glasskrukker blir også nevnt som et godt alternativ til lykter av plast. Foto: Torbjørn Olsen / GD

Lik Ringsaker Blad på Facebook

Liker

Du og 12 k andre liker dette.

Les mer om: [Kirken](#) [Ringsaker](#) [Nyheter](#) [Jul](#) [Advent](#)

Flere saker

ANNONSE

JUL GUDSTJENESTER MOELV BRUMUNDDAL VELDRE

Åpner for flere gudstjenester i kirkene julaften

gleder seg til jul: Det blir annerledes men gudstjenester blir det melder sokneprestene i Brøttum og Ringsaker kirke. Johanne Gram-Nilsen (t.v) og Marta Axner Ims. Foto: Gaute Freng

 Av [Gaute Freng](#)

11. desember 2020, kl. 04:05 ✓

Flere gudstjenester og streaming skal dekke folks behov for å få oppleve jul i kirken dette året

Med plass til 50 i kirka må prestene gjøre det annerledes denne jula.

– I Ringsaker kirke vil vi ha tre i stedet for to gudstjenester julekvelden. Til vanlig får vi inn 400 på de to gudstjenestene. Nå får vi inn 150 på tre gudstjenester, sier sokneprest Marta Axner Ims.

Hun legger til at det også blir to gudstjenester, inkludert en ute, i Åsmarka.

I noen kirker blir det flere gudstjenester enn vanlig:

- Furnes: Tre gudstjenester
- Brumunddal: Tre gudstjenester
- Veldre: To gudstjenester
- Nes: En gudstjeneste i hver kirke på Stavsjø, Tingnes og Helgøya
- Brøttum: En gudstjeneste
- Mesnali: En gudstjeneste

I de tre minste kirkene, Åsmarka, Mesnali og Helgøya må antallet vurderes siden det er færre plasser.

Bestille billett

På Brøttum vil de på julaften ha en gudstjeneste som vanlig.

– Vi har gudstjeneste i Brøttum og i Mesnali kirke. Det er det vi rekker julekvelden. Så har vi lagt inn noen ekstra aktiviteter i løpet av advent, og så har vi også gudstjenester 1. og 2. juledag, sier sokneprest Johanne Gram-Nilsen på Brøttum.

De to er fullt klar over at for mange er tradisjonen med å gå i kirka julaften sterk. I år vil det bli færre som får til det.

– De som ønsker plass må melde seg på forhånd. Det kan enten gjøres på kirkens egne nettsider, eller det kan ringes på kirkekontoret. Det åpnes for det på mandag 14. desember. Vi tenker at det er fornuftig med påmelding,

da slipper vi å avvise folk som kommer. Da vet de som har fått, sier Ims.

Det er kun julegudstjenestene du trenger å melde deg på.

Kirkekontoret vil komme med oversikter over de ulike gudstjenestene i kirkene i Ringsaker. Det vil det informeres om i ulike kanaler.

– Mange følger oss på Facebook. De som ikke gjør det kan ringe om de er usikre på noe. Menighetsblad informerer også om ulike program, sier Gram-Nilsen.

Travel høytid

De to prestene forbereder seg på travle dager.

– Når det blir flere gudstjenester enn vanlig så blir det jo litt mer å gjøre. Det går fint. Timeplanen for egen jul er planlagt ut fra gudstjenesteskjema. Slik er denne jobben. Vi er veldig glade for å kunne åpne kirkene selv om det bare er for noen. Det var veldig trist den perioden kirkene var helt stengt, sier Ims.

I tillegg til ordinære besøk på sykehjem sendes det også ut en videosending hvor lokale kor, artister, musikere og prester spiller inn en videosending i fem kirker i kommunen, som blir til vel en times program. De vises på sykehjemmene i kommunen til jul.

[Spiller inn juleprogram og gir til beboere på sjukehjem i Ringsaker](#)

– Vi planlegger også for skolegudstjenester med de skolene hvor vi får til det. Ikke alle skoler klarer det. I tillegg blir noen gudstjenester streamet slik at folk får en følelse av å være til stede i «sin kirke» sier Gram-Nilsen.

Prestene i Ringsaker forbereder seg altså for minst like stor aktivitet i jula som tidligere år. Det blir bare annerledes denne gangen.

– Julia 2021 blir nok mer som normalt, tror Ims.

Lik Ringsaker Blad på Facebook

Liker Du og 12 k andre liker dette.

Les mer om: [Jul](#) [Gudstjenester](#) [Moelv](#) [Brumunddal](#) [Veldre](#) [Nes](#) [Helgøya](#) [Furnes](#) [Åsmarka](#) [Mesnali](#)

Flere saker

